

Inhoud:

1. visie
2. begripsomschrijvingen
3. signalen van pestgedrag
4. preventieve maatregelen
5. repressieve maatregelen
6. verwachtingen van alle betrokken partijen
7. bijlagen

1. Visie

Onze Here Jezus Christus vat de wet als volgt samen : “Heb de Heer, uw God lief met heel uw hart en heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede gebod is even belangrijk als het eerste : u moet uw naaste liefhebben als uzelf. Alles in de wet en de profeten hangt af van deze twee geboden”.

Hieruit blijkt dat God van ons vraagt dat we elkaar liefhebben, zoals Hij ons liefheeft. We horen elkaar te aanvaarden en te waarderen. We tonen liefde en respect voor elkaar. Wie de ander ziet als schepsel van God zal koste wat het kost willen voorkomen dat de ander wordt beschadigd.

De zondeval is echter een reëel gegeven. We leven in een gebroken wereld. Dit wordt ook zichtbaar in hoe we met elkaar omgaan en deze gebrokenheid kan zich uiten in pestgedrag.

We zijn geroepen tot herstel en vernieuwing. Gods Geest werkt in ons en zijn vernieuwende werking zal zichtbaar mogen en moeten worden. Pesten is niet normaal. Voor ons als school betekent dit dat wij ons beijveren voor een goed pedagogisch klimaat en dat we optreden in geval pestgedrag zich voordoet.

2. Begripsomschrijvingen

Plagen

Je kunt van plagen spreken, als beide partijen even sterk zijn en er niet echt gesproken kan worden van een slachtoffer en een dader. Plagen zie je vaak bij mensen die elkaar wel mogen. De plager heeft niet de intentie om de geplaagde te beschadigen.

Door zo nu en dan een beetje geplaagd te worden en terug te plagen zal de sociale weerbaarheid van een kind vergroot worden. Het is goed voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind.

Kinderen met een laag zelfbeeld (=hoe je jezelf ziet), weinig zelfvertrouwen, of (ex-)slachtoffers van pesten kunnen vaak niet tegen plagen; zij interpreteren de gegeven signalen als pestgedrag.

Pesten

"Pesten is (psychisch, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten, die niet meer in staat is / zijn zichzelf te verdedigen." (definitie van Bob vd Meer, psycholoog)

Bij pesten is er een duidelijke slachtofferrol en een daderrol.

Met de komst van de e-mail en chatten heeft pesten een nieuwe dimensie gekregen. Achter de computer of via een mobieltje, kun je iemand behoorlijk treiteren. Het gebruik van internet wordt op school gestimuleerd en het is leuk om internet in de lessen te integreren.

Toch maken onze leerkrachten zich zorgen over risico's die de leerlingen kunnen lopen.

Ze vinden het moeilijk om te gaan met wat er thuis gebeurt op internet en vervolgens op school verder gaat, zoals ruzies via het chatprogramma MSN.

Een goede communicatie met ouders is van groot belang. Alleen met hun hulp en onze gezamenlijke inspanningen kunnen we onze leerlingen optimale hulp bieden.

3. Signaleren van pestgedrag

Het signaleren van pesten is niet altijd even gemakkelijk. Pesten gebeurt vaak buiten het gezichtsveld van volwassenen. Daarom is het belangrijk om ook op andere signalen te letten.

Mogelijke signalen bij het slachtoffer:

- gaat niet graag naar school
- gaat contact met kinderen uit de weg
- behaalt schoolresultaten onder het niveau van het kind
- is angstig
- kan moeilijk voor zichzelf opkomen
- andere kinderen vragen dit kind niet om mee te doen
- eigendommen worden vernield of zoek gemaakt
- het kind geeft zelf aan dat hij/zij gepest wordt
- het kind durft niet van huis naar school te lopen

Mogelijke signalen van een pester:

- wil op de voorgrond treden ten koste van andere kinderen
- heeft snel ruzie met andere kinderen
- kan moeilijk samenwerken
- Lukt andere kinderen uit
- houdt weinig rekening met andere kinderen

Mogelijke signalen van een groep:

- er gebeuren dingen in de groep waar niet goed de vinger op te leggen is
- de sfeer is druk, geheimzinnig, niet prettig
- de groep vraagt veel van de leerkracht
- er is veel onderlinge concurrentie
- er is veel onderlinge agressie
- het voor elkaar opnemen en elkaar helpen gebeurt weinig

4. Preventieve maatregelen

Om pesten te voorkomen hanteren wij op de Regenboogschool een aantal preventieve maatregelen. Dit houdt onder andere in:

- creëren van een veilig klimaat door middel van spel en gesprek. Samen, als school of groep, activiteiten (zoals projecten, feesten e.d.) ondernemen vergroot het 'wijgevoel'.
- We hanteren de omgangsvormen die God ons in Zijn woord heeft geleerd.
- Door regelmatig kinderen samen te laten werken, leren de kinderen vaardigheden die nodig zijn voor een juiste manier van samenwerking. Deze vaardigheden worden ook geregeld besproken met de kinderen.
- In de schoolgids staan onze schoolregels. Aan het begin van ieder schooljaar worden deze regels met de kinderen doorgenomen. Verder worden er in iedere klas gezamenlijke regels opgesteld. Deze regels worden op een zichtbare plaats in de klas opgehangen.
- Tijdens de pauzes is er toezicht op het plein. De pleinwachten hanteren de afgesproken regels zodat er voor de kinderen eenduidigheid is.
- Ruzies komen helaas voor. Ontstane ruzies worden uitgepraat. Indien nodig wordt er straf gegeven. De kinderen leren om zich te excuseren voor het vertoonde gedrag. Het voorkomen van ruzies wordt geregeld in de groepen besproken. Ook het voorkomen van het pestgedrag wordt geregeld in de groep besproken.
- Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is voor de kinderen van groot belang. Zij moeten aan de kinderen laten zien hoe we op een juiste manier met elkaar omgaan en de onderlinge verschillen accepteren.
- In alle groepen wordt er iedere week het vak sociale vaardigheden gegeven. Dit gebeurt aan de hand van de methode: 'Leefstijl'. Ook naar aanleiding van een bijbelverhaal of een bijbels thema komt geregeld aan de orde hoe God wil dat we met elkaar omgaan.
- In maart 2013 wordt voor het eerst de cursus 'Rots en Water' gegeven door een trainer. We willen in onze meerjarenbegroting deze cursus structureel een plaats geven, zodat (twee) jaarlijks deze training gegeven kan worden. Doelgroep : vanaf groep 6.
- Er wordt gelet op het gedrag van de kinderen in bijv. de pauze, de situaties in de gangen en uiteraard in de klas zelf. Zowel een kind dat gepest wordt als een pester zelf, geven signalen af zoals '(extra) stil, buikpijn, onverschillig, tegenvallende schoolprestaties, agressief, een ander heeft het altijd gedaan'.
- De kinderen leren vanaf groep 1 de stop-methode (zie bijlage 1).

- Iedereen is door God verschillend gemaakt. Wij respecteren en accepteren dit. Verschillen mogen op een liefdevolle manier worden benoemd.
- In ieder geval 1 x per jaar, en indien nodig vaker wordt in de groepen 3 t/m 8 een sociogram gemaakt. Dit sociogram wordt besproken in de twee- of driemaandelijke groepsbespreking. Indien nodig wordt er een plan van aanpak gemaakt. Ook de sfeer in de groepen wordt geregeld met de ib-er of het team besproken aan de hand van de groepsbespreking.
- Op school zijn twee contactpersonen aangesteld. Dit zijn juf Maria Huisman en meester Arend Schutte. Als regel gaan de kinderen –in voorkomende gevallen- eerst naar de eigen groepsleerkracht. Ze kunnen er evenwel voor kiezen als eerste de contactpersoon in vertrouwen te nemen.
Hun taken staan beschreven in bijlage 2.

5. Repressieve maatregelen:

Welke stappen worden er genomen bij gesignaleerd pestgedrag?

1. Dit pestgedrag wordt niet geaccepteerd. Er worden direct acties genomen
2. De leerkracht(en) praten met de dader(s) en ma(a)k(t) en duidelijk dat dit gedrag onacceptabel is
3. De leerkracht (en) praten met het slachtoffer en ma(a)k(t)en duidelijk dat er alles aan gedaan wordt om het aan te pakken en op welke manier
4. De leerkracht(en) stellen de collega's en schoolleiding van het probleem op de hoogte; er wordt om advies gevraagd. Alle leerkrachten zullen alert zijn op herhaling.
5. De ouders van de dader(s) en het slachtoffer worden – indien mogelijk nog dezelfde dag- op de hoogte gesteld. Eventuele consequenties worden ook bij de desbetreffende ouders bekend gemaakt.
6. De leerkracht(en) gaan samen met alle leerlingen (dus ook de 'zwijgende' middengroep) uit de groep aan de slag om het pesten te doen stoppen en te voorkomen. Hiermee benadrukken we dat het om een gezamenlijke verantwoordelijkheid valt.
De STOP-methode wordt weer expliciet benadrukt.
7. De school zoekt externe hulp bij de aanpak van het probleem als het zich blijft volharden. Dit in overleg met de ouders.
8. Als de pester volhardt in zijn pestgedrag wordt er ter bescherming van de groep en de leerling zelf, over gegaan tot drastische maatregelen: straf, verwijderen uit de klas, eventueel laten ophalen door ouders, schorsen van school
9. In alle ruimtes op school met computers hangt een computerprotocol voor internetgebruik en e-mail.
10. Als leerlingen van onze school, medeleerlingen in eigen tijd (vaak na schooltijd) via computer en/of msn hebben lastig gevallen c.q. gepest, zullen we hen op dit gedrag moeten aanspreken. Ook de ouders worden hiervan in kennis gesteld.

6. Verwachtingen

Van alle betrokken partijen wordt de volgende inzet verwacht:

De inzet van school:

Zie hoofdstuk 5 – repressieve maatregelen

De inzet van de ouders bij:

Mijn kind wordt gepest op school. Wat kan ik doen om te helpen?

- Moedig uw kind aan te praten over pesten
- Stel directe vragen: wie, wat, waar en wanneer?
- Vraag of en hoe uw kind geprobeerd heeft het pesten te stoppen
- Help uw kind met het bedenken van mogelijke oplossingen:
 - vertel het aan meester of juf
 - speel ergens anders
 - doe mee met een ander spel
 - ga met andere kinderen spelen
- Neem als ouder op positieve wijze contact op met de school in samenspraak met uw kind.
 - stel de leerkracht op de hoogte met duidelijke informatie
 - bedenk samen met de leerkracht een strategie om het pesten te stoppen
- Zet uw kind niet aan tot 'teggengeweld', ga als ouder niet zelf achter de dader(s) aan.
- Zoek externe hulp als het probleem zich niet oplost.

Mijn kind pest andere kinderen. Wat kan ik hier aan doen?

- praat met uw kind en bedenk dat een pester steeds zal proberen zijn of haar foute gedrag te minimaliseren. "Het is alleen maar een beetje loltrappen"
- neem contact op met de school en blijf in contact. Laat aan uw kind en de school merken dat u dit probleem en de oplossing samen met de school serieus neemt
- maak uw kind duidelijk dat u dit gedrag niet tolereert en geef aan wat voor gevolgen pesten heeft voor de slachtoffers
- probeer een goed overzicht van de activiteiten van uw kind te krijgen. Met wie gaat uw kind om? Waar en wanneer? Stel een aantal duidelijke regels voor uw kind vast. Geef uw kind aandacht
- beloon uw kind voor positief gedrag, vooral voor wat betreft huis- en schoolregels

- zoek externe hulp als het gedrag van uw kind zich niet verbetert.

Adviezen voor ouders bij digitaal pesten:

- Zet de computer op een centrale plek in de woning
- Leer uw kind wat "n-etiquette" is.

Onder "n-etiquette" verstaan we: de gedragsregels op het internet. Leer uw kind altijd vriendelijk, eerlijk en beleefd te blijven, en niet (terug) te gaan schelden als iemand vervelend doet. Online gelden dezelfde omgangsvormen als offline. En wat anderen kunnen, kan uw eigen kind natuurlijk ook. Ook zij kunnen andere kinderen uitdagen, pesten of lastigvallen. Ze kunnen zich anders voordoen dan ze zijn. Wie zich bij het chatten en mailen aan gedragsregels houdt, zal zelf ook minder snel in de problemen komen.

- Weet waar u het over hebt.

Zorg dat u zelf genoeg weet van internet, om te begrijpen waar uw kind mee bezig is. Maak uzelf vertrouwd met de belangrijkste mogelijkheden.

- Praat over internet.

Praat regelmatig met uw kinderen en hun vrienden en vriendinnen over wat ze doen en meemaken op internet en hoe ze dat vinden. Vertel ook over uw eigen ervaringen. Op die manier laat u weten dat u ontvankelijk bent voor hun ervaringen en zullen ze eerder naar u toekomen als dat nodig is. Neem uw kind serieus, maar leer hem of haar ook te relativeren.

- Installeer een goede virusscanner. Kinderen sturen elkaar soms virussen toe. Als "geintje".

De inzet van leerlingen bij:

In onze groep wordt gepest. Wat kan ik hier aan doen?

- praat er thuis of op school over met je ouders of leerkracht
- zorg ervoor dat degene die gepest wordt niet alleen staat
- laat duidelijk aan de pester merken dat je hier niet aan meedoet
- probeer meer kinderen te vinden die het pesten willen stoppen

Adviezen voor leerlingen t.a.v. digitaal pesten:

- Negeer pest-mails.

Internet pesters kunnen gemakkelijk anoniem blijven. Daarom is het vaak niet mogelijk om een dader te achterhalen, en zit er niets anders op dan het effect te minimaliseren. Dat kan het beste door niet te reageren op ongewenste e-mail. Als de dader geen antwoord krijgt, gaat de lol er vaak af.

- Blokkeer afzender mail of blokkeer MSN-er.
- Als er iets vervelends gebeurt in de chat, ga dan weg. Log eventueel opnieuw in met een andere naam (nickname).
- Vat scheldpartijen of beledigingen niet persoonlijk op, zeker als het komt van mensen die je niet kent. Vaak zegt men vervelende dingen uit verveling.
- Als het pesten aanhoudt, ga dan naar je ouders of naar je leerkracht op school.
- Als je gepest wordt via internet, bewaar het. Bewijs! (Via Geschiedenis weergave). Het wordt niet gezien als klikken.
- Voel je niet schuldig als er iets vervelends gebeurt. Het is niet jouw schuld en je hebt het niet zelf uitgelokt.

7. Bijlagen

Bijlage 1:

Beschrijving 'STOP-methode'

.....Als je wilt dat een ander stopt met "iets" wat jij niet wilt, dan zeg je "**stop**", de ander moet dan direct stoppen.....

Dit klinkt u wellicht zo simpel in de oren, dat u zich afvraagt of deze simpele afspraak wel werkt. Het antwoord is ook simpel "ja!"

Een kind en ook een leerkracht kan met de stopmethode duidelijk de grens aangeven. Tot hier en niet verder. Daarnaast is ook overduidelijk, indien iemand in overtreding is, dus door een stop heen gaat. Dit voorkomt een hoop heen en weer gepraat. STOP = STOP.

Voorbeeld

Marieke zit steeds aan het haar van Els te draaien. Els heeft daar genoeg van en zegt: "Blijf nou van mijn haar af!" Marieke gaat even later weer door, en dan zegt Els "Stop". Marieke weet nu heel duidelijk dat Els er genoeg van heeft. Als ze door gaat, kan Els dat melden bij de leerkracht. Want als je door een stop heen gaat heb je een probleem.

Met de stopmethode kan iedereen zijn of haar grens aangeven / duidelijk maken. Het geeft niet of je sterk, zwak, stoer, enz. bent. STOP = STOP

Er volgt niet automatisch straf na "het door de stop heen gaan." De reactie op een "door de stop heen gaan" is het volgen van de hier onderstaande procedure!

1. De benadeelde meldt zich bij de leerkracht met de klacht.
2. De leerkracht laat het kind, dat door de stop heen ging, bij zich komen.
3. De leerkracht geeft de kinderen de opdracht om hun probleem uit te praten, en als dat gelukt is, om dat even te melden. Ze hoeven verder niet te zeggen hoe ze het opgelost hebben, of wat het probleem was.
4. De kinderen komen weer bij de leerkracht en melden, dat ze er uit gekomen zijn, of dat ze er niet uitkomen. Als het ene kind meldt, dat ze er uit gekomen zijn, dan vraagt de leerkracht nog aan het andere kind of hij het probleem ook opgelost vindt. Zo ja, dan kunnen de kinderen weer gaan spelen, en als het andere kind het probleem nog niet opgelost vindt, dan moeten ze weer gaan praten. Als de kinderen aangeven, dat ze er niet uitkomen, volgt punt 5.
5. Indien de kinderen er niet uitkwamen, dan komt de leerkracht erbij en vraagt: "Wanneer is het probleem opgelost voor jou?" Dit vraagt de leerkracht aan beide kinderen (om de beurt). De leerkracht vraagt in dit stadium dus niet: "Wat is er gebeurd?" Vaak is het probleem nu opgelost.
6. Indien het probleem niet opgelost wordt en de kinderen toch precies willen vertellen wat er gebeurd is, dan is de kans groot, dat de onderlinge strubbelingen, al ondergronds langer aan de gang zijn. Maak dan een afspraak voor een uitvoerig gesprek.

Richt je in een gesprek, nadat de negatieve ervaringen besproken zijn, op hoe het in de toekomst verder moet gaan.

Voor het jongere kind op de basisschool wordt van de leerkracht meer begeleiding gevraagd om achter het probleem te komen en om ze te helpen een oplossing te verzinnen.

Bijlage 2

Taakomschrijving interne contactpersoon

Juf Maria Huisman is onze contactpersoon.

Haar belangrijkste taken zijn:

- eerste opvang van een klacht
- doorverwijzen naar de externe vertrouwenspersoon
- neemt contact op met de ouders, locatiedirecteur of andere direct betrokkenen.
- De contactpersoon bemiddelt, behalve in zaken van seksuele intimidatie; dan wordt direct doorverwezen naar de externe vertrouwenspersoon.
- neemt initiatieven ter preventie
- bemiddelt en zoekt naar oplossingen
- geeft voorlichting en doet beleidsaanbevelingen

meester Arend Schutte is contactpersoon als het gaat om digitaal pesten. Zijn taken zijn hetzelfde als hierboven genoemd.

adres externe vertrouwenspersoon

Mw.I.van Driel
Linge 34,
2911 EK Nieuwerkerk a.d. IJssel
0180-311797
E: ingeborgvandriel@tiscali.nl

Leerkrachten, directie en medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit
ANTI-PESTBELEIDSPLAN

Directie:
R.J.Bosscha

Oudergeleding medezeggenschapsraad:
K.H. Dorenbos

Leerkrachtgeleding medezeggenschapsraad:
E.Hiemstra

Middelburg, september 2010

Origineel getekend exemplaar ligt ter inzage op school